

ODLUKE

ODLUKA VIJEĆA

od 9. srpnja 2013.

o usvajanju eura u Latviji 1. siječnja 2014.

(2013/387/EU)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 140. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir izvješće Europske komisije ⁽¹⁾,uzimajući u obzir izvješće Europske središnje banke ⁽²⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir raspravu u Europskom vijeću,

uzimajući u obzir preporuku članova Vijeća koji predstavljaju države članice čija je valuta euro,

budući da:

- (1) Treća faza ekonomske i monetarne unije („EMU“) započela je 1. siječnja 1999. Vijeće je, u sastavu šefova država ili vlada na sastanku u Bruxellesu 3. svibnja 1998., odlučilo da su Belgija, Njemačka, Španjolska, Francuska, Irska, Italija, Luksemburg, Nizozemska, Austrija, Portugal i Finska ispunile uvjete potrebne za usvajanje eura 1. siječnja 1999. ⁽³⁾.
- (2) Odlukom 2000/427/EZ ⁽⁴⁾ Vijeće je odlučilo da je Grčka ispunila uvjete potrebne za usvajanje eura 1. siječnja 2001. Odlukom 2006/495/EZ ⁽⁵⁾ Vijeće je odlučilo da je Slovenija ispunila uvjete potrebne za usvajanje eura 1. siječnja 2007. Odlukama 2007/503/EZ ⁽⁶⁾ i 2007/504/EZ ⁽⁷⁾ Vijeće je odlučilo da su Cipar i Malta

ispunili uvjete potrebne za usvajanje eura 1. siječnja 2008. Odlukom 2008/608/EZ ⁽⁸⁾ Vijeće je odlučilo da je Slovačka ispunila uvjete potrebne za usvajanje eura. Odlukom 2010/416/EU ⁽⁹⁾ Vijeće je odlučilo da je Estonija ispunila uvjete potrebne za usvajanje eura.

- (3) U skladu sa stavkom 1. Protokola o određenim odredbama koje se odnose na Ujedinjenu Kraljevinu Velike Britanije i Sjeverne Irske priloženog Ugovoru o osnivanju Europske zajednice („Ugovor o EZ-u“), Ujedinjena Kraljevina obavijestila je Vijeće da ne namjerava prijeći u treću fazu EMU-a 1. siječnja 1999. Ta obavijest nije mijenjana. U skladu sa stavkom 1. Protokola o određenim odredbama koje se odnose na Dansku priloženog Ugovoru o EZ-u i odlukom šefova država ili vlada u Edinburghu u prosincu 1992. Danska je obavijestila Vijeće da neće sudjelovati u trećoj fazi EMU-a. Danska nije zatražila pokretanje postupka iz članka 140. stavka 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije („UFEU“).
- (4) Na temelju Odluke 98/317/EZ, za Švedsku vrijedi odstupanje kako je određeno u članku 139. stavku 1. UFEU-a. U skladu s člankom 4. Akta o pristupanju iz 2003. ⁽¹⁰⁾, za Češku, Latviju, Litvu, Mađarsku i Poljsku vrijedi odstupanje kako je određeno u članku 139. stavku 1. UFEU-a. U skladu s člankom 5. Akta o pristupanju iz 2005. ⁽¹¹⁾, za Bugarsku i Rumunjsku vrijedi odstupanje kako je određeno u članku 139. stavku 1. UFEU-a. U skladu s člankom 5. Akta o pristupanju Hrvatske ⁽¹²⁾, za Hrvatsku vrijedi odstupanje kako je određeno u članku 139. stavku 1. UFEU-a.
- (5) Europska središnja banka („ESB“) osnovana je 1. srpnja 1998. Europski monetarni sustav zamijenjen je tečajnim mehanizmom čija je uspostava usuglašena rezolucijom Europskog vijeća o uspostavi tečajnog mehanizma u trećoj fazi ekonomske i monetarne unije od 16. lipnja 1997. ⁽¹³⁾ Postupci predviđeni za tečajni mehanizam u

⁽¹⁾ Izvješće od 5. lipnja 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽²⁾ Izvješće od 5. lipnja 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽³⁾ Odluka 1998/317/EZ (SL L 139, 11.5.1998., str. 30.).

⁽⁴⁾ SL L 167, 7.7.2000., str. 19.

⁽⁵⁾ SL L 195, 15.7.2006., str. 25.

⁽⁶⁾ SL L 186, 18.7.2007., str. 29.

⁽⁷⁾ SL L 186, 18.7.2007., str. 32.

⁽⁸⁾ SL L 195, 24.7.2008., str. 24.

⁽⁹⁾ SL L 196, 28.7.2010., str. 24.

⁽¹⁰⁾ SL L 236, 23.9.2003., str. 33.

⁽¹¹⁾ SL L 157, 21.6.2005., str. 203.

⁽¹²⁾ SL L 112, 24.4.2012., str. 21.

⁽¹³⁾ SL C 236, 2.8.1997., str. 5.

trećoj fazi ekonomske i monetarne unije (ERM II) utvrđeni su u Sporazumu od 16. ožujka 2006. između Europske središnje banke i nacionalnih središnjih banaka država članica izvan europodručja kojim se utvrđuju operativni postupci za tečajni mehanizam u trećoj fazi ekonomske i monetarne unije ⁽¹⁾.

- (6) Člankom 140. stavkom 2. UFEU-a utvrđeni su postupci za prestanak odstupanja dotičnih država članica. Komisija i ESB najmanje jednom svake dvije godine ili na zahtjev države članice s odstupanjem izvješćuju Vijeće u skladu s postupkom utvrđenim u članku 140. stavku 1. UFEU-a. Latvija je 5. ožujka 2013. podnijela službeni zahtjev za ocjenu konvergencije.
- (7) Nacionalno zakonodavstvo država članica, uključujući statute nacionalnih središnjih banaka, prema potrebi treba prilagoditi kako bi se osigurala usklađenost s člancima 130. i 131. UFEU-a te Statutom Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke („Statut ESSB-a i ESB-a“). Izvješća Komisije i ESB-a osiguravaju detaljnu ocjenu usklađenosti zakonodavstva Latvije s člancima 130. i 131. UFEU-a te Statutom ESSB-a i ESB-a.
- (8) Prema članku 1. Protokola br. 13 o konvergencijskim kriterijima iz članka 140. UFEU-a, kriterij stabilnosti cijena iz članka 140. stavka 1. prve alineje UFEU-a znači da država članica ima razinu stabilnosti cijena koja je održiva te prosječnu stopu inflacije, promatrano tijekom jedne godine prije ispitivanja, koja ne prelazi za više od 1,5 postotnih poena stopu inflacije u najviše trima državama članicama koje su ostvarile najbolje rezultate s obzirom na stabilnost cijena. Za potrebe kriterija stabilnosti cijena, inflacija se mjeri harmoniziranim indeksima potrošačkih cijena (HIPC) određenima u Uredbi Vijeća (EZ) br. 2494/95 od 23. listopada 1995. o harmoniziranim indeksima potrošačkih cijena ⁽²⁾. Kako bi se ocijenio kriterij stabilnosti cijena, inflacija države članice mjeri se postotnom promjenom aritmetičke sredine 12 mjesečnih indeksa u odnosu na aritmetičku sredinu 12 mjesečnih indeksa prethodnog razdoblja. Komisija i ESB su u svojim izvješćima uzeli u obzir referentnu vrijednost izračunanu kao jednostavnu aritmetičku sredinu stopa inflacije triju država članica koje su ostvarile najbolje rezultate s obzirom na stabilnost cijena uvećanu za 1,5 postotni poen. Tijekom jednogodišnjeg razdoblja sa završetkom u travnju 2013. izračunana referentna vrijednost inflacije bila je 2,7 %, pri čemu su Švedska, Latvija i Irska bile tri države članice koje su ostvarile najbolje rezultate s obzirom na stabilnost cijena, uz stope inflacije od 0,8 %, 1,3 % odnosno 1,6 %.

Iz zemalja s najboljim rezultatima opravdano je isključiti zemlje čije se stope inflacije ne mogu smatrati smislenim

vrijednostima za druge države članice. Takva su odstupanja ranije utvrđena u izvješćima o konvergenciji iz 2004. i 2010. U sadašnjem je trenutku opravdano izuzeti Grčku iz zemalja s najboljim rezultatima jer njezina stopa inflacije i profil znatno odstupaju od prosjeka europodručja, uglavnom odražavajući potrebe za strogom prilagodbom i iznimnu situaciju grčkoga gospodarstva, te bi njezino uključivanje nepotrebno utjecalo na referentnu vrijednost, a time i na pravičnost kriterija ⁽³⁾.

- (9) Prema članku 2. Protokola br. 13, kriterij proračunskog stanja iz članka 140. stavka 1. druge alineje UFEU-a znači da u trenutku provjere država članica nije predmetom odluke Vijeća prema članku 126. stavku 6. UFEU-a o postojanju prekomjernog deficita u dotičnoj državi članici.
- (10) Prema članku 3. Protokola br. 13, kriterij sudjelovanja u tečajnom mehanizmu Europskog monetarnog sustava iz članka 140. stavka 1. treće alineje UFEU-a znači da je država članica poštovala normalan raspon fluktuacija tečajnog mehanizma (ERM) Europskog monetarnog sustava bez ozbiljnih napetosti tijekom barem dviju posljednjih godina prije provjere. Osobito, država članica nije samoinicijativno devalvirala bilateralnu središnju stopu svoje valute u odnosu na euro tijekom tog razdoblja. Od 1. siječnja 1999. ERM II osigurava okvir za ocjenjivanje ispunjavanja tečajnog kriterija. Pri ocjenjivanju ispunjavanja tog kriterija, Komisija i ESB su u svojim izvješćima provjerili dvogodišnje razdoblje sa završetkom 16. svibnja 2013.
- (11) Prema članku 4. Protokola br. 13, kriterij konvergencije kamatnih stopa iz članka 140. stavka 1. četvrte alineje UFEU-a znači da je, tijekom jedne promatrane godine prije provjere, država članica imala prosječnu nominalnu dugoročnu kamatnu stopu koja ne prelazi za više od dva postotna poena kamatnu stopu u najviše trima državama članicama koje su ostvarile najbolje rezultate s obzirom na stabilnost cijena. Za potrebe kriterija konvergencije kamatnih stopa korištene su usporedive kamatne stope desetogodišnjih referentnih vrijednosti državnih obveznica. Kako bi se ocijenilo ispunjavanje kriterija kamatne stope, Komisija i ESB su u svojim izvješćima uzeli u obzir referentnu vrijednost izračunanu kao jednostavnu aritmetičku sredinu nominalnih dugoročnih kamatnih stopa triju država članica koje su ostvarile najbolje rezultate s obzirom na stabilnost cijena uvećanu za dva postotna poena. Tako izračunana referentna vrijednost za jednogodišnje razdoblje sa završetkom u travnju 2013. iznosila je 5,5 %.

⁽¹⁾ SL C 73, 25.3.2006., str. 21.

⁽²⁾ SL L 257, 27.10.1995., str. 1.

⁽³⁾ U travnju 2013. prosječna 12-mjesečna stopa inflacije u Grčkoj bila je 0,4 %, a u europodručju 2,2 %, uz prognozu da će se razlika povećati u idućim mjesecima.

- (12) U skladu s člankom 5. Protokola br. 13, podatke koji se koriste u ocjeni ispunjavanja konvergencijskih kriterija osigurava Komisija. Za pripremu ove Odluke Komisija je osigurala podatke. Komisija je osigurala proračunske podatke nakon izvješća koja su države članice dostavile do 1. travnja 2013. u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 3605/93 od 22. studenoga 1993. ⁽¹⁾ o primjeni Protokola o postupku u slučaju prekomjernog deficita.
- (13) Na temelju izvješća koje su predstavile Komisija i ESB o napretku Latvije u ispunjavanju obveza u pogledu ostvarenja ekonomske i monetarne unije, zaključeno je sljedeće:
- (a) u Latviji je nacionalno zakonodavstvo, uključujući statut nacionalne središnje banke, usklađeno s člancima 130. i 131. UFEU-a te Statutom ESSB-a i ESB-a;
- (b) u pogledu latvijskog ispunjavanja konvergencijskih kriterija navedenih u četirima alinejama članka 140. stavka 1. UFEU-a:
- prosječna stopa inflacije u Latviji tijekom jednogodišnjeg razdoblja sa završetkom u travnju 2013. iznosila je 1,3 %, što je značajno ispod referentne vrijednosti te je izgledno da će ostati ispod referentne vrijednosti tijekom predstojećih mjeseci,
  - proračunski deficit u Latviji vjerodostojno se i održivo smanjio na ispod 3 % BDP-a do kraja 2012. Odlukom 2013/317/EU od 21. lipnja 2013. ⁽²⁾, Vijeće je, odlučujući na preporuku Komisije, stavilo izvan snage Odluku 2009/591/EZ ⁽³⁾ o postojanju prekomjernog deficita u Latviji,
- Latvija je članica ERM II od 2. svibnja 2005.; nakon ulaska u ERM II, nadležna su se tijela jednostrano obvezala održati lats unutar $\pm 1\%$ odstupanja od središnje stope. Tijekom dvije godine uoči ove ocjene, devizni tečaj latsa nije odstupao od središnje stope više od $\pm 1\%$ te nisu bile prisutne napetosti,
- dugoročna kamatna stopa u Latviji tijekom jednogodišnjeg razdoblja sa završetkom u travnju 2013. iznosila je u prosjeku 3,8 %, što je ispod referentne vrijednosti.
- (c) U svjetlu ocjene pravne usklađenosti i ispunjavanja konvergencijskih kriterija te dodatnih čimbenika, Latvija ispunjava uvjete potrebne za usvajanje eura,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Latvija ispunjava uvjete potrebne za usvajanje eura. Odstupanje u korist Latvije iz članka 4. Akta o pristupanju iz 2003. prestaje s učinkom od 1. siječnja 2014.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Članak 3.

Ova se Odluka objavljuje u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 9. srpnja 2013.

Za Vijeće

Predsjednik

R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ SL L 332, 31.12.1993., str. 7.

⁽²⁾ SL L 173, 26.6.2013., str. 48.

⁽³⁾ SL L 202, 4.8.2009., str. 50.